

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/761/2017.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.I.20.443/2016/8. számú ítélete alaptörvényellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Csernus Tibor, székhelye: 6000 Kecskemét, Klapka utca 6.) útján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz.
- [2] Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CL. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján a Kúria Pfv.I.20.443/2016/8. számú ítélete alaptörvényellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt terjesztette elő panaszát.
- [3] 2. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy előzményei és az indítványban foglaltak az alábbiak szerint foglalhatók össze.
- [4] 2.1. 1996-ban a Kerekegyházi Kossuth Földkiadó Bizottság (a továbbiakban: földkiadó bizottság) határozatával 140,16 AK-nak megfelelő tanyaingatlan kialakításáról rendelkezett a felperesek részére. A földkiadás alapjául szolgáló vázrajz hibája miatt azonban a részaránytulajdon kialakítása a határozattól eltérően a szomszédos – az indítványozó (II. rendű alperes) jogelődjének tulajdonában álló – ingatlan körüli tanyaingatlan terhére történt meg, és viszont: az alperesi jogelődök részére kiadott 101,26 AK értékű részaránytulajdont a felperesi tanya körüli más helyrajzi számú ingatlanon alakították ki. A földkiadó bizottság határozata ellen jogorvoslati kérelem nem érkezett. A Kecskeméti Körzeti Földhivatal észlelte a tévedést, ezért a felperesek tulajdonjogát az első helyrajzi számú, míg a II. rendű alperesi jogelődök tulajdonjogát a másik helyrajzi számú ingatlanra jegyezte be, de a tényleges kialakítás és használat az ingatlan-nyilvántartási állapottal ellentétesen alakult.
- [5] A felperesek 2005-ben a földhivatalhoz benyújtott kérelmükben kérték a másik helyrajzi számú ingatlanra 38,9 AK értékének megfelelő tulajdonjoguk bejegyzését, amelyet a földhivatal az alperesek hozzájárulásának hiányában elutasított.

- [6] Ezt követően a felperesek 2008-ban keresettel kérték az ingatlan-nyilvántartási bejegyzések kölcsönös, a földkiadó bizottság határozatának megfelelő kiigazítását, továbbá a különbözeti 38,9 AK-nak megfelelő terület birtokba adását az alperesek terhére.
- [7] Az elsőfokú bíróság a kiigazításra vonatkozó kérelmet teljesítette, azt meghaladóan azonban a keresetet elutasította, a másodfokú bíróság pedig az ítéletet helybenhagyta. A felülvizsgálati eljárás keretében eljáró Kúria az ítéleteket hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új határozat hozatalára utasította. A Kúria rámutatott, hogy a kiadott ingatlanok kialakítása hibásan, az ingatlanok felcserélésével történt meg, mivel azonban a hiba nem a tulajdonszerzés alapjául szolgáló határozatban, hanem annak végrehajtása során keletkezett, a földhivatal bejegyző határozatával szembeni jogorvoslat hiánya nem zárja ki a kiigazítási igény érvényesítését.
- [8] 2.2. A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság meghatározta a telekalakítás folytán létrejövő ingatlanokat és kötelezte az indítványozót 38,9 AK értékű területnek a változtatási vázrajz szerinti átadására a felperesek részére és megkereste a földhivatalt a változások átvezetése iránt. Az elsőfokú ítéletet helybenhagyó másodfokú döntés rámutatott, hogy az elsőfokú bíróság eleget tett a Kúria iránymutatásának és a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta.
- [9] A Kúria felülvizsgálati eljárás során meghozott – jelen alkotmányjogi panasz által támadott – ítélete a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.
- [10] 2.3. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában és annak – főtítkári felhívásra történő – kiegészítésében előadta, hogy a földkiadó bizottság határozatai, illetve a tulajdonjogot bejegyző határozatok ellen jogorvoslati kérelem nem érkezett, így azok utólag nem is érinthetők. Álláspontja szerint a Kúria jogszabályi felhatalmazás nélkül felülbírált és módosította a peres felek tulajdonszerzését rögzítő határozatokat, amely sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, valamint a 28. cikkét.
- [11] Az indítványozó érvelése szerint azáltal, hogy a támadott ítélet tőle területet vesz el, amit átadni rendel a felperesek részére sérti az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése szerinti tulajdonhoz való jogot.
- [12] Az indítványozó álláspontja szerint a Kúria mellőzte az általa előadott érveket, illetve az általa adott iránymutatással a felperes javára indokolatlan előnyt biztosított, ami az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelméhez vezetett.
- [13] 3. Az alkotmányjogi panasz az alábbiak miatt nem befogadható.
- [14] 3.1. Az Alkotmánybíróság elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának az Abtv. 56. § (1) bekezdése szerinti feltételeit vizsgálta.

- [15] Ennek során megállapította, hogy a határidőben előterjesztett alkotmányjogi panasz benyújtásra jogosulttól, azaz az alapügy II. rendű alperesétől származik [Abtv. 51. § (1) bekezdés], és az indítvány határozott kérelmet tartalmaz a megjelölt kúriai ítélet megsemmisítésére [Abtv. 52. § (1b) bekezdés].
- [16] 3.2. A továbbiakban az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. § és 29. §-ában meghatározott befogadhatósági követelményeket vizsgálta meg.
- [17] Az eljárás során az indítványozó jogorvoslati lehetőségét kimerítette, panaszindítványa a felülvizsgálati eljárás során született kúriai ítélet ellen irányul [Abtv. 27. § b) pont].
- [18] Az Abtv. 27. § a) pontja értelmében az alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti.
- [19] E feltételnek az indítvány csak részben tesz eleget.
- [20] Az Alkotmánybíróság rámutat, hogy az Alaptörvény – indítványozó által felhívott – 28. cikke nem alapjogot tartalmaz, hanem a bíróságok felé fogalmaz meg a tevékenységükre irányulóan elvárásokat. Az abban foglaltak tehát egyedi érintett vonatkozásában megvalósuló alapjogsérelemhez nem vezethetnek, arra alkotmányjogi panasz nem alapítható {3121/2015. (VII. 9.) AB határozat, Indokolás [89]; 3059/2016. (III. 22.) AB végzés, Indokolás [11]}.
- [21] A fentiek mellett az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésére – abban az összefüggésben, amint arra az indítványozó hivatkozott – ugyancsak nem alapítható alkotmányjogi panasz, mert szintén nem tekinthető Alaptörvényben biztosított jognak. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata értelmében ugyanis a B) cikk (1) bekezdése szerinti jogállamiság elvén alapuló jogbiztonság sérelmére alapozott alkotmányjogi panaszt csak két kivételes esetben – a visszaható hatályú jogalkotásra és a felkészülési idő hiányára alapított indítványok esetében – vizsgálja érdemben {3033/2013. (II. 12.) AB határozat, Indokolás [7]}.
- [22] 3.3. Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadható be. Ez a feltétel a jelen ügyben benyújtott panasz vonatkozásában nem teljesült.
- [23] Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy a hatalommegosztás rendszerében a többi állami szervnek a bíróságok jogértelmezését – különösen, ha az értelmezés a Kúria határozatában jelenik meg – el kell ismernie {lásd: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]}. Kirívó jogértelmezési hibák megvalósulásának hiányában a jogszabályokat a bíróságok önállóan értelmezik, és az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}.

- [24] Az Alkotmánybíróság rámutat arra, hogy alkotmányjogi panasz alapján eljárva is csak az alkotmányossági szempontokat vizsgálja, tartózkodik attól, hogy a jogszabályok értelmezésre és azok alkalmazására hivatott bíróságok tevékenységét törvényességi-jogalkalmazási kérdésekben felülbírálja. „Az a tény, hogy az eljárt bíróságok az indítványozó által irányadónak tartott értelmezéstől eltérően értelmezték az alkalmazott jogi normát, önmagában nem veti fel a támadott bírói döntéseket érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, és nem alapoz meg alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem” {3060/2016. (III. 22.) AB végzés, Indokolás [41]}.
- [25] A Kúria a támadott ítélet indokolásában kihangsúlyozta, hogy az adott esetben nem a földhivatal határozatának a felülvizsgálata, hanem a bejegyzésnek az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény 62. § (1) bekezdés *d*) pontja szerinti kiigazítása képezte a per tárgyát, ennek pedig a Kúria hatályon kívül helyező végzésében kifejtettek értelmében nincs akadálya. Az ennek megfelelően meghozott jogerős ítélet teremtette meg az összhangot a földkiadó bizottság határozata és az ingatlan-nyilvántartási bejegyzések között.
- [26] Az Alkotmánybíróság rendelkezésére álló iratok alapján megállapítható, hogy az alkotmányjogi panaszban előadott aggályokat az indítványozó már a bírósági eljárás során előadta, az Alaptörvény XIII. cikke vélt sérelmére vonatkozó érvek valójában a Kúria fenti álláspontját vitatják, és az indítványozó nem írt körül egyéb – alkotmányjogi indokokkal is alátámasztott – tulajdonjogi alapjogsérelmet.
- [27] A tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét az indítványozó részben arra alapozta, hogy a Kúria az általa előadott érveket nem vette figyelembe az eltelt időre és a reparáció megalapozatlanságára vonatkozóan. Az Alkotmánybíróság jogköre viszont – a fentiekben hivatkozottak szerint – arra terjed ki, hogy kiküszöbölje a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet. Következésképpen a bizonyítékok bírói mérlegelésének, és a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírálatára nem rendelkezik hatáskörrel {lásd: 3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]; 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}.
- [28] Az indítvány-kiegészítés szerint továbbá „[...] a Kúria iránymutatása alapján minden jogi alapot nélkülöző, a felperes javára indokolatlan előnyt biztosító felülvizsgálati iránymutatással sérült a II. r. alperes tisztességes és pártatlan eljáráshoz fűződő alkotmányos joga.” Az Alkotmánybíróság ezen indítványelem tekintetében megállapította, hogy az tartalmilag nem a Kúria támadott ítéletére, hanem az alapeljárásban hozott, korábbi – jelen alkotmányjogi panasz tárgyát nem képző – kúriai végzésre vonatkozik, amely az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat meghozatalára utasította.
- [29] 4. Fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a jelen ügyben nem merült fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, illetve alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés, így az alkotmányjogi panasz az Abtv. 27.

és 29. §-aiban foglaltaknak nem felelt meg. Az Alkotmánybíróság ezért az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján, az 56. § (3) bekezdésére figyelemmel, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontjára tekintettel az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2017. november 21.

Dr. Czine Ágnes s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
alkotmánybíró